

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра теорії та історії педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
Та навчальної роботи

Жильцов О. Б.

« 16 » 09 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна неологія

Змістовий модуль II «ІКТ в освіті»

для студентів

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньої програми 011.00.02 Педагогіка середньої освіти

Київ – 2019

Розробники:

Козир Маргарита Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка

Леонтьєва Інна Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Козир Маргарита Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри теорії та історії педагогіки

Протокол від 04 вересня 2019р. № 2

Завідувач кафедри *Хоружа* П.Л. Хоружа

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 011.00.02 Педагогіка середньої освіти *В.В.Желанова* В.В.Желанова

Робочу програму перевірено

« » 2019 р.

Заступник директора *Машовень* М.А. Машовень

Пролонговано

на 20 /20 (ПІБ), « » 20 р., протокол №

на 20 /20 (ПІБ), « » 20 р., протокол №

на 20 /20 (ПІБ), « » 20 р., протокол №

на 20 /20 (ПІБ), « » 20 р., протокол №

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Педагогічна психологія</i>		
Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	заочна	
Вид дисципліни	нормативна	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	7/210	
Курс	1	
Семестр	1	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	
Обсяг кредитів	4	3
Обсяг годин, в тому числі:		90
Аудиторні	16	12
Модульний контроль	-	-
Семестровий контроль	залік	іспит
Самостійна робота	104	78
Форма семестрового контролю	залік	іспит
Форма підсумкового контролю	Залік+іспит	
<i>Змістовий модуль I. Навички XXI ст. в освіті</i>		
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60	
Курс	1	
Семестр	1	2
Обсяг кредитів	2	-
Обсяг годин, в тому числі:		-
Аудиторні	60	-
Аудиторні	8	-
Модульний контроль	-	-
Семестровий контроль	Залік	-
Самостійна робота	52	-
Форма семестрового контролю	залік	-
<i>Змістовий модуль II. ІКТ в освіті</i>		
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60	
Курс	1	
Семестр	1	2
Обсяг кредитів	2	-
Обсяг годин, в тому числі:		-
Аудиторні	60	-
Аудиторні	8	-
Модульний контроль	-	-
Семестровий контроль	Залік	-
Самостійна робота	52	-
Форма семестрового контролю	залік	-
<i>Змістовий модуль III. Інклюзивна освіта</i>		
Загальний обсяг кредитів/годин	3/90	
Курс	1	
Семестр	1	2
Обсяг кредитів	-	3
Обсяг годин, в тому числі:		90
Аудиторні	-	12
Модульний контроль	-	-
Семестровий контроль	-	30
Самостійна робота	-	78
Форма семестрового контролю	-	іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу - розкрити закономірності та психолого-педагогічні особливості використання ІТ в освітньому процесі ЗЗСО, методик організації та проведення теоретичних і практичних занять з використанням ІТ, сформувати у студентів цілісну систему знань про

сучасні підходи до ефективної організації освітнього процесу у ЗЗСО на основі використання ІТ.

Завдання курсу:

- сформувати в студентів систему знань про дидактичні можливості ІТ в освітньому процесі ЗЗСО;
- забезпечити оволодіння студентами основами методології та методики використання ІТ в освітньому процесі ЗЗСО;
- надати уявлення про різноманіття методів організації та проведення теоретичних та практичних занять з використанням ІТ;
- забезпечити оволодіння майбутніми викладачами вміннями здійснювати ефективну організацію освітнього процесу, розвивати власний творчий потенціал;
- розкрити специфічні ознаки, позитивні та негативні впливи ІТ на студентів;
- формувати у майбутніх педагогів професійний педагогічний світогляд.

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН 2 Знання дидактичних та методичних особливостей використання ІТ у ЗЗСО.

ПРН 9 Здатність користуватись різноманітними інформаційними засобами та технологіями навчання у своїй професійній діяльності.

ПРН 11 Здатність застосовувати ІТ в освітньому процесі на основі психолого-педагогічних закономірностей і дидактичних принципів використання ІТ.

ПРН 12 Здатність обирати доцільні інформаційні засоби та технології відповідно до мети і завдання кожного окремого заняття.

ПРН 14 Здатність підбирати комплекс оптимальних методів застосування ІТ. Оцінювати ефективність та якість ІТ.

ПРН 15 Здатність організовувати навчальну діяльність студентів з урахуванням санітарно-гігієнічних правил роботи з ІТ.

ПРН 17 Здатність органічно поєднувати інноваційні, інформаційні та традиційні методи навчання.

4. Структура програми навчальної дисципліни

№ п/п	Назви теоретичних розділів, тем	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль «ІКТ В ОСВІТІ»								
Модуль III. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗЗСО								
5.	Роль і місце ІКТ в реалізації сучасної освітньої парадигми. Особливості педагогічної науки в умовах інформатизації освіти.	15	2	1	1		13	
6.	Рішення дидактичних задач за допомогою ІКТ.	15	2	1	1		13	
<i>Разом</i>		30	4	2	2		26	
Модуль IV. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗЗСО								
7.	Інформаційно-комунікаційні засоби і методи навчання та організації освітнього процесу у ЗЗСО.	15	2	1	1		13	
8.	Методика використання ІКТ у практиці вчителя-предметника.	15	2	1	1		13	
<i>Разом</i>		30	4	2	2		26	
<i>Разом за навчальним планом</i>		60	8	4	4		52	

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗЗСО

Лекція 1. Роль і місце ІКТ в реалізації сучасної освітньої парадигми. Особливості педагогічної науки в умовах інформатизації освіти

Вступ. Сучасна парадигма освіти: фундаментальні концепції та підходи (загальна характеристика). ІКТ як засіб реалізації концепцій гуманізації та демократизації освіти. ІКТ як засіб реалізації концепції особистісно-орієнтованого навчання та індивідуалізації. ІКТ як засіб підвищення ефективності та якості освіти. ІКТ як засіб реалізації положень Болонського процесу про безперервну освіту. Інформатизація освіти як галузь педагогічних знань. Цілі, завдання, основні поняття. Перспективні питання розвитку педагогічної науки в умовах інформатизації освіти. Дидактичні функції ІКТ в освітньому процесі. Дидактичні умови ефективного використання ІКТ в освітньому процесі. Підготовка педагогічних кадрів та студентів до використання ІКТ в освіті. Психолого-педагогічні та санітарно-гігієнічні проблеми використання ІКТ в навчальному процесі ЗЗСО.

Основні поняття теми: освітня парадигма, гуманістичні принципи, самореалізація особистості студента, демократизація управління ЗЗСО, демократизація навчального процесу, навчальний стиль, особистісно-орієнтований підхід, індивідуалізація, безперервна освіта, інформатизація освіти, інформаційне середовище, психолого-педагогічні та дидактичні основи використання ІКТ, дидактичні функції ІКТ, дидактичні принципи використання ІКТ, дидактичні умови застосування ІКТ.

Лекція 2. Рішення дидактичних задач за допомогою ІКТ

Активізація пізнавальної діяльності учнів за допомогою ІТ. Реалізація принципів активності та інтерактивності. Модульно-рейтингова система навчання на основі ІТ. Теоретичні основи і принципи інтеграції ІТ в навчальний процес. Поєднання традиційних методів навчання з інноваційними методами навчання на основі ІТ. Автоматизація навчального процесу та інноваційні технології.

Основні поняття теми: інновація та автоматизація у навчальному процесі, інтеграція ІТ в освітній процес, принципи активності та інтерактивності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗЗСО

Лекція 3. Інформаційно-комунікаційні засоби і методи навчання та організації освітнього процесу ЗЗСО

Поняття «технологія навчання», «педагогічна технологія навчання», «інформаційна технологія навчання» (педагогічне та технологічне визначення). Інформаційно-комунікаційні засоби навчання: загальна характеристика та класифікація. Загальні дидактичні вимоги до них. Комп'ютерні засоби навчання. Електронні навчальні програми та матеріали. Навчальні ігри. Графіка. Мультимедійні засоби навчання. Методика використання електронних підручників. Метод проектів з використанням ІКТ. Методика застосування Інтернет технологій у навчальному процесі. Онлайн-конференції. Можливості Інтернет навчання. Методика організації та застосування дистанційного навчання. Методика організації та проведення контролю знань на основі ІКТ.

Основні поняття теми: дидактичні основи використання електронних підручників, онлайн-конференція, дистанційне навчання; педагогічний та технологічний підхід до ІКТ, засоби навчання, електронні, комунікаційні та мультимедійні засоби навчання.

Лекція 4. Методика використання ІКТ в практиці вчителя-предметника.

Особливості та методика використання ІКТ в освітньому процесі вивчення іноземних мов та дисципліни «Українська мова та література». Особливості та методика використання ІКТ в процесі вивчення інших дисциплін. ІКТ в роботі класного керівника та куратора. ІКТ в роботі адміністративних працівників ЗЗСО. Методика та вимоги до оформлення предметного кабінету з інформаційно-комунікаційними засобами і технологіями навчання. Особливості використання ІКТ у ЗЗСО.

Основні поняття теми: підвищення ефективності освітнього процесу з дисципліни, дидактичні можливості ІКТ, організаційні можливості ІКТ, технічне обладнання кабінету.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види діяльності студента	Максимальна кількість балів за оцінювання	МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4	
		Кількість оцінень	Максимальна кількість балів	Кількість оцінень	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування практичних занять	1				
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	4	20
Виконання модульної роботи	25	-	-	-	-
	Разом:	-	47	-	42
Максимальна кількість балів		89			
Розрахунок коефіцієнта		0,89			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми та завдання для самостійної роботи
1.	Розробити презентаційний проект обґрунтування ролі ІТ як засобу реалізації полсежень Болонського процесу про безперервну освіту.
2.	Окреслити актуальні питання інформатизації освіти як певної галузі педагогічних знань: шлі; завдання, основні поняття (формат - есе).
3.	На основі карти «Навички XXI століття» сформулювати сучасні вимоги до методичних матеріалів, що забезпечують особистісно зорієнтоване навчання з використанням засобів ІКТ.
4.	Окреслити проблеми підготовки педагогічних кадрів і студентів до використання ІТ в освіті для проведення відповідної онлайн-дискусії.
5.	За допомогою відповідного Інтернет-ресурсу створити Інформаційну Карту психолого-педагогічної діагностики студентів групи на основі ІКТ (інформацію розмістити в Блозі).
6.	Розробити інтерактивну лекцію із використанням ІКТ (у форматі SWAY).
7.	Охарактеризувати специфіку організації та проведення відеоконференцій.
8.	На основі аналізу інформації, представленої в мережі Інтернет, презентувати закордонний досвід застосування інформаційних і комунікаційних технологій в освіті (формат презентації – за вибором магістранта).
9.	На основі інструментарію мультимедіа-технології (MMT) розробити освітній проєкт, які б реалізували міжпредметні зв'язки (освітні платформи PowToon, Prezi, Slides).

Критерії оцінювання самостійної роботи		Кількість балів
1.	Своєчасність виконання роботи	1
2.	Презентація роботи (оригінальність, логіка викладу, чіткість, доказовість)	2
3.	Різноманітність використаних джерел	2

7. Навчально-методична карта дисципліни

Модулі	Модуль III		Модуль IV	
Назва модуля	ІКТ засоби і методи навчання та організації освітнього процесу ЗЗСО		Методика застосування ІКТ в освітньому процесі ЗЗСО	
Теми лекцій	Роль і місце ІКТ в реалізації сучасної освітньої парадигми	Рішення дидактичних задач за допомогою ІКТ.	Інформаційно-комунікаційні засоби і методи навчання у ЗЗСО.	Методика використання ІКТ у практиці викладача-предметника.
К-ть балів	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Теми практичних занять	Роль і місце ІКТ в реалізації сучасної освітньої парадигми	Дидактичні основи використання ІТ.	Управління освітнім процесом ЗЗСО засобами ІТ.	Методика використання ІТ в практиці вчителя-предметника
К-ть балів	10	10	10	10
Самостійна робота	25		20	
Підсум. контр.	ІМК			

8. Рекомендовані джерела до курсу

Основна:

1. Використання ІКТ для підвищення якості навчання. – http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/27861/
2. ІКТ для вчителів математики та фізики : посібник для вчителів / Д.А. Покришень. – Чернігів: Видавець Лозовий В., 2013. – 106 с.
3. *Линьов К.О.* Інформаційне забезпечення державного управління та державної служби : навч.-метод. посіб. / К.О. Линьов. – К. : ДПС України, 2013. – 49 с.
4. Освітні ресурси Інтернету. – <https://sites.google.com/site/osvitnires/ikt>
5. *Ставицька І.В.* Інформаційно-комунікаційні технології в освіті. – <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1103>
6. *Ракута В.М.* Microsoft Office PowerPoint 2007 (2010) для педагогічних працівників: навчальний посібник. / В. М. Ракута. – Чернігів: ЧОППО ім. К. Д. Ушинського, 2012. – 43с.
7. *Ракута В.М.* ІКТ для вчителів математики. Microsoft Word 2007 (2010), Advanced Grapher, Графіки. / В. М. Ракута. – Чернігів: ЧОППО ім. К. Д. Ушинського, 2012. – 45 с.

Додаткова:

1. *Абрамов В.О.* Базові технології комп'ютерних мереж : навч. посіб. / В.О. Абрамов, С.Ю. Клименко. – 2-ге вид. випр. і допов. ; Київ, ун-т ім. Б. Грінченка. – К. : [Київ, ун-т ім. Б. Грінченка], 2013. – 248 с.
2. *Афанасьєв Ю.Л.* Ентропійні тенденції у сучасній інформаційній культурі / Ю.Л. Афанасьєв // Проблеми формування інформаційної культури особистості. – Маріуполь, 2013. – С. 6–9.
3. *Болонська декларація* // www.mon.gov.ua/education/higher/bolon/
4. *Бонч-Бруєвич Г.Ф.* Організація та обробка електронної інформації : навч. посіб. / Г.Ф. Бонч-Бруєвич, Т.І. Носенко ; Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, Ін-т суспільства. – К. : [Київ, ун-т ім. Б. Грінченка], 2013. – 108 с.
5. *Буйнацька О.* Студент в інформаційно-освітньому середовищі сучасного університету [Електронний ресурс] / Оксана Буйнацька, Богдан Грицеляк // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2013. – № 36 (4). – С. 66–83. – Режим доступу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/865#.Uo9SpNiHh9U>. – Назва з екрану.
6. *Глушак О.М.* Застосування мережевих технологій в навчально-виховному процесі ВНЗ / О.М. Глушак // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2013. – Том 37 (5). – С. 81–88.

7. Загальні відомості про вищу освіту в Україні // www.mon.gov.ua/education/higher/higher
8. Інформаційно-комунікаційні технології для працівників освіти. Посібник до вивчення та практичної роботи для слухачів курсів підвищення кваліфікації всіх форм навчання / автор: Д.А. Покришень, В.М. Ракута – Чернігів: 2013. – 98 с.
9. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті: дистанційне навчання. – <http://dist.org.ua/course/view.php?id=62>
10. Коваль Т.І. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності : навч.-метод. посіб. / Т.І. Коваль. – К. : Вид. центр НЛУ, 2009. – 380 с.
11. Козлакова Г.О. Теоретичні і методичні основи застосування інформаційних технологій у вишій технічній освіті: Монографія. – К. : ІЗМН, ВІПОЛ, 1997. – 180 с.
12. Козяр М.М. Віртуальний університет : навч.-метод. посіб. / [М.М. Козяр, О.Б. Зачко, Т.Є. Рак]. – Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2009. – 168 с.
13. Ракута Вік. М. Використання засобів мультимедіа у позакласній роботі з математики та інформатики: методичний посібник. / Вік. М. Ракута, В. М. Ракута – Чернігів: ЧОІППО ім. К. Д. Ушинського, 2013. – 39 с.
14. Розвиток ІКТ-компетентності вчителя в системі післядипломної освіти: метод. посібн. / автор. кол. : Л.О. Базиль, Н.І. Боринець, І.Б. Гардашник, О.І. Гук, І.І. Задніпрянець, С.Л. Капіруліна, В.І. Ковальчук, І.В. Кузьменчук, С.В. Назаренко, О.А. Олексюк, О.Ф. Трухан, С.В. Якубов, Я.Ю. Якунін : за заг.ред. В.І. Ковальчука, Л.О. Базиль, Л.О. Базиль, Н.І. Боринець, І.Б. Гардашник та ін.] – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 82 с.

Основні Інтернет-посилання

1. <http://www.youtube.com/watch?v=LtmdipUGGe8>
2. <http://www.iktogskole.no/wp-content/uploads/2011/02/ipadasapedagogicaldevice-110222.pdf>
3. <http://www.apple.com/education/>
4. <http://vido.com.ua/news/view/uchebnik-xxi-vieka-viersjia-dlia-ipad/1781>
5. http://www.emu.edu/teaching/technology/whitepapers/ClassroomResponse_Nov07.pdf
6. <http://www.crlt.umich.edu/tstrategies/tsit.php>
7. <http://cft.vanderbilt.edu/docs/classroom-response-system-clickers-bibliography/>
8. <http://ctl.stanford.edu/handbook/technology-in-teaching.html>
9. <http://edudirectory.secondlife.com/>
10. <http://www.physorg.com/news/68608901.html>
11. <http://ctl.stanford.edu/handbook/technology-in-teaching.html>
12. <http://www.stanford.edu/~johnrick/>
13. <http://www.jsnet.eku.edu/ARBlog/>
14. <http://education.mit.edu/projects/mitar-games>
15. <http://www.slideshare.net/keharnilt/augmented-reality-in-education>
16. <http://oblong.com/>
17. <http://www.media.mit.edu/>
18. <http://depthjs.media.mit.edu/>

ДОДАТОК
до робочої програми навчальної дисципліни
Педагогічна неологія
Змістовий модуль II «ІКТ в освіті»
 для студентів

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
 освітнього рівня другого (магістерського)
 освітньої програми 011.00.02 Педагогіка середньої освіти

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1. Роль і місце ІКТ в реалізації сучасної освітньої парадигми

1. Сучасна парадигма освіти: фундаментальні концепції та підходи (загальна характеристика).
2. ІТ як засіб реалізації концепцій гуманізації та демократизації освіти.
3. ІТ як засіб реалізації концепцій особистісно-орієнтованого навчання та індивідуалізації.
4. ІТ як засіб підвищення ефективності та якості освіти.
5. ІТ як засіб реалізації положень Болонського процесу про безперервну освіту.

Рекомендовані джерела: *Основні:* 1-7 *Додаткові:* 2, 3, 4, 7, 8.

Практичне заняття 2. Дидактичні основи використання ІКТ

1. Активізація пізнавальної діяльності учнів за допомогою ІТ. Реалізація принципів активності та інтерактивності.
2. Модульно-рейтингова система навчання на основі ІТ.
3. Теоретичні основи і принципи інтеграції ІТ в освітній процес.
4. Послання традиційних методів навчання є інноваційними методами навчання на основі ІТ. Автоматизація освітнього процесу та інноваційні технології.

Рекомендовані джерела: *Основні:* 1-7 *Додаткові:* 2, 3, 4, 7, 8.

МОДУЛЬ IV. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗЗСО

Практичне заняття 3. Управління освітнім процесом ЗЗСО засобами ІКТ

1. Поняття «технологія навчання, педагогічна технологія навчання, інформаційна технологія навчання (педагогічне та технологічне визначення)».
2. Інформаційно-комунікаційні засоби навчання: загальна характеристика та класифікація. Загальні дидактичні вимоги до них.
3. Комп'ютерні засоби навчання. Електронні навчальні програми та матеріали. Навчальні ігри. Графіка.
4. Мультимедійні засоби навчання.

Рекомендовані джерела: *Основні:* 2-5 *Додаткові:* 5-7

Практичне заняття 4. Методика використання ІКТ в практиці викладача-предметника

1. Особливості та методика використання ІТ в освітньому процесі з іноземних мов.
2. Особливості та методика використання ІТ у процесі вивчення дисципліни «Українська мова та література».
3. ІТ в роботі класного керівника та куратора та адміністративних працівників школи та ЗЗСО.
4. Методика та вимоги до оформлення предметного кабінету з інформаційно-комунікаційними засобами та технологіями навчання.
5. Особливості використання ІТ в середній освіті та у ЗЗСО.

Рекомендовані джерела: *Основні:* 1, 2, 3, 4 *Додаткові:* 3-6.